

Scientologie a psychiatrie

V září roku 2008 se Praha stala dějištěm světového psychiatrického kongresu. Tato akce byla nejen možností zvýšit povědomí veřejnosti o problémech oboru psychiatrie, ale stala se rovněž příležitostí pro nejrůznější antipsychiatrické organizace upozornit veřejnost na svou vlastní existenci. Nejeden účastník kongresu narazil na upoutávky s nápisem: „Psychiatrie: pomoc, nebo hrozba?“ s fotografií nemocničního lůžka s popruhy a výmluvnou červenou skvrnou, pravděpodobně od krve. Kdo tuto výstavu navštívil, měl možnost se dozvědět mimo jiné to, že „v psychiatrických zařízeních celosvětově každoročně umírá více než 100 000 pacientů, 10 000 v důsledku elektrošokové léčby, 15 000 amerických dětí ročně zemře v důsledku užívání psychofarmak“, také ovšem to, že se „v posledních letech stávají školy místem hromadného zabíjení, přičemž v roli zabijáků vystupují školáci užívající psychofarmaka“.

Psychiatrie byla v rámci výstavy skloňována v nejrůznějších pádech společně se slovy „fašismus, eugenika, komunismus, rasismus, apartheid“... Návštěvník mohl snadno získat dojem, že psychiatrie je v podstatě nevědecký podvod sloužící k obohacování a ukájení osobních choutek psychiatrů („Žena je ve větším bezpečí v parku o půlnoci než na psychiatrově pohovce.“). Vše bylo sdělováno poutavou audiovizuální formou v podobě barevných fotografií, plakátů, videí a emotivní hudbou jako všudypřítomným podbarvením. Za celou výstavou stála organizace CCHR: Citizens commission on human rights – přeloženo doslova: Občanská komise pro lidská práva. Málokdo již věděl, že se právě na této výstavě měl možnost, možná poprvé, setkat nepřímo se světoznámou organizací scientologické církve, neboť CCHR byla v roce 1969 založena právě touto organizací. Názory komise jsou ostatně shodné s názory zesnulého zakladatele scientologie Lafayette Ron Hubbarda (1911–1986). Tento spisovatel vědeckofantastických a dobrodružných románů se v roce 1950 vrhl do poněkud odlišných vod, když vydal příručku *Dianetika: Moderní věda o duševním zdraví*. Kniha se i přes veskrze negativní reakce kritiky prodala 150 000 ks za jediný rok a znamenala slovy dnešních scientologů „milník pro lidstvo srovnatelný s objevem ohně a důležitější než vynález kola“. Hubbard v této knize popisuje svérázný názor na duševní zdraví a metody jeho zlepšování. Ohlas veřejnosti byl obrovský. Na podkladě technik popsanych v této knize začaly vznikat dianetické kluby a posléze, v roce 1953, vznikla samotná scientologická církev. Dnes má toto náboženské hnutí údajně 8 000 000 členů a jejím úkolem je umožnit praktikování a výcvik ve scientologii a podporovat širší aplikaci scientologické technologie ve veřejné sféře.

Scientologie dnes představuje nejen formu „psychoterapie“, ale také náboženství s vlastní mytologií a terminologií. Praktikování scientologie probíhá v podstatě formou sezení s tzv. „auditorem“, kdy jsou prostřednictvím měření kožního odporu během pohovoru identifikovány a „vybity“ tzv. engramy, což jsou špatné a oslabující mentální obrazy. Toto vše má vést ke sebezdokonalování, očistění člověka, k naprosté duševní a tělesné úzdavě, ale také k získání paranormálních sil. Dlužno podotknout, že auditování je placená služba s postupně se zvyšujícími cenami. Proč je však scientology takovým agresivním způsobem napadána zrovna psychiatrie? Metoda auditování byla záhy po svém zveřejnění terčem kritiky psychiatrů, APA kupříkladu vydala varování ohledně technik popsanych v knize *Dianetika*. Dle Hubbarda je psychiatrie starobylé zlo, které je ve vesmíru přítomno již miliardy let a stojí za úmrtím milionů mimozemských bytostí, a jako takové musí být vymýceno. CCHR bojuje proti psychiatrii „osvětou“, ale také právní cestou, kdy právně pomáhá pacientům poškozeným psychiatrickou péčí. Nezanedbatelná je rovněž podpora slavných osobností, jež jsou členem scientologické církve (kupř. T. Cruise). Organizace, jako je scientologická církev, využívají negativní mediální obraz psychiatrie, jež je posilován kauzami, např. povykem kolem rušení síťových lůžek. Obraz psychiatra a lékaře však nezáleží pouze na působení médií. Mnohem více záleží na práci a přístupu každého lékaře k pacientovi. To nabývá na důležitosti právě v dnešní době, kdy jsou média plná zpráv o korupci a pochybení v medicíně a kdy se pacienti mnohem raději než k lékaři uchylují k různým „alternativním“ léčebným směrům.

Richard Barteček

MUDr. Richard Barteček

Psychiatrická klinika FN
Jihlavská 20, 625 00 Brno
rbartecek@fnbrno.cz
